

Таксацията на диве-
ча през пролетта на
2011 г. се проведе съг-
ласно указанията на Изпълнител-
ната агенция по горите, дадени с
писмо № 6185/16.02.2011 г.

СЪСТОЯНИЕ НА ДИВЕЧОВИТЕ

В определения срок бяха проведени
съвместни регионални съвещания
за организацията, сроковете и ме-

тодите за таксирание на дивеча с
представители на ловните сдруже-
ния и на юридическите лица, с кон-

ПРОЛЕТНО ТАКСИРАНЕ НА ДИВЕЧА

РДГ	ВИД ДИВЕЧ												
	ЕДЪР ДИВЕЧ											ДРЕБЕН	
	Бл. елен	Ел. лопатар	Сърна	Дива свиня	Дива коза	Глухар	Муфлон	Мечка	Алп. козиорог	Тиб. як	Зубър	Заек	Фазан
Берковица	161	32	1054	631								682	232
Бургас	1449	369	1948	3435			239					1099	57
Благодеевград	112	90	1872	1730		156	203	75				2092	6
Варна	1149	572	895	2084			263					1611	1516
Велико Търново	1456	214	1734	2604			498	80				252	357
Кърджали	170	158	908	802			526	6				686	25
Кюстендил	180	77	745	757	31		100	25				481	15
Ловеч	823	120	1024	1720			84	84				261	116
Пазарджик	378	113	1921	1255	294	786	175	101				494	
Пловдив	946	120	2148	1657	495	367	360	115				1758	1070
Русе	1563	10	1230	889								2177	723
Сливен	626	156	1136	1423			177	3				991	4142
Смолян	221	73	847	761	301	408	317	45				750	
София	1050	871	1386	1711	63	51	1108	21		18		554	295
Стара Загора	436	4	765	851			17	53				699	237
Шумен	2480	129	1197	1859			61					1618	228
ДАСР по РДГ:	13 200	3108	20 810	24 169	1184	1768	4128	608	0	18	0	16 205	9019
Берковица	62		4233	3378								29 935	18 239
Бургас	456	44	2519	3523								19 605	2238
Благодеевград		13	2208	3068		2		7				21 498	560
Варна	469	67	2667	2127			142					31 837	9894
Велико Търново	963		5458	4681			73	5				18 297	17 036
Кърджали	118	1462	6855	4908			10					24 257	5518
Кюстендил	24		3056	3029								7349	253
Ловеч	637		9335	4059				29				40 159	25 781
Пазарджик	38		1376	1826		24		9				12 358	730
Пловдив	192	3	3456	2462		16		29				42 516	6005
Русе	757		3020	1524								42 068	11 318
Сливен	697	34	3136	3344			13					26 448	7247
Смолян	437		4479	2997	304	802	83	187				10 498	
София	118	105	7310	6576			14	24				10 761	1657
Стара Загора	199	3	2403	2484			41	6				20 868	8092
Шумен	1432		2845	1814								28 160	4143
ПАСР по РДГ	6599	1731	64 356	51 800	304	844	376	296	0	0	0	386 614	118 711
НП „Рила“													
НП „Пирин“													
НП „Централен Балкан“													
УОГС - Петрохан	23	83	193	32								54	
УОГС - Юндола		59	62	46		12	64	1				13	
НСО - Кричим		426					60						
МС - Воден	813	230	131	197			50			19			
МС - Искър	500	610	75	140			85						
МНО	5		21	18									
ОБЩО ДАСР 2011 г.	14 541	4516	21 292	24 602	1184	1780	4387	609	0	18	19	16 272	9019
ДАСР 2010	13 500	4375	19 472	21 785	1162	1790	3962	616		18	19	16 841	9517
в % спрямо 2010 г.	7.2	3.1	8.5	11.5	1.9	-0.6	9.7	-1.1		0	0	-3.5	-5.5
Предоставени ЛСР 2011 г.	6599	1731	64 356	51 800	304	844	376	296	0	0	0	386 614	118 711
Предоставени ЛСР 2010 г.	6090	1468	59 792	49 419	362	1034	468	282				383 421	111 163
в % спрямо 2010 г.	7.7	15.2	7.1	4.6	-19.1	-22.5	-24.5	4.7				0.8	6.4
ВСИЧКО 2011 г.	21 140	6247	85 648	76 402	1488	2624	4763	905	0	18	19	402 886	127 730
ВСИЧКО 2010 г.	19 590	5843	79 264	71 204	1524	2824	4430	898	0	18	19	400 262	120 680
в % спрямо 2010 г.	7.3	6.5	7.5	6.8	-2.4	-7.6	7	0.8		0	0	0.7	5.5

ЗАПАСИ В БЪЛГАРИЯ

то има сключени договори за стопанисване на дивеча. Сега общо за страната ИАГ има 111 такива до-

В БЪЛГАРИЯ - 2011 г.

ДИВЕЧ		ХИЩНИЦИ				
Яребица	Кеклик	Вълк	Чакал	Лусица	Ск. кучета	
314	51	45	83	285	98	
52		53	1118	417	46	
451	715	125	3	579	110	
432			561	343	145	
		4	328	204	47	
	65	22	21	281	69	
556	51	28	2	203	29	
42		26	135	261	20	
225	34	53	7	323	68	
1087	136	58	99	639	65	
178		2	576	258	63	
284	64	41	590	296	177	
90	25	22		364	50	
629	34	108	94	408	72	
241	41	41	143	208	80	
105		15	562	299	108	
4686	1216	643	4322	5368	1247	
30 962	320	111	2471	2479	2189	
14 633	652	53	3283	1900	984	
14 489	8348	143	58	1821	976	
15 241	60	2	3088	2522	2632	
7132	184	90	3208	2700	2510	
16 527	2405	212	2776	4348	2413	
11 462	1537	131	145	1314	1175	
15 373	180	30	4924	3710	3656	
15 773	416	11	399	1172	754	
70 004	1294	54	1408	2105	1774	
6018		12	1655	1393	2319	
23 105	1827	151	4195	2395	1280	
2583	1294	109		2763	1041	
13 274	1148	229	1150	3255	2213	
27 935	1354	62	2753	1972	1032	
13 857	24	17	3350	2533	3230	
298 368	21 043	1417	34 863	38 382	30 178	
		12		84	10	
		1		10		
			58	35		
			100	20		
4686	1216	656	4480	5517	1257	
4093	1242	628	4167	5269	1288	
12.7	-2.1	4.3	7	4.5		
298 368	21 043	1417	34 863	38 382	30 178	
277 518	20 569	1398	31 908	35 034	27 881	
7	2.3		8.5	8.7	7.6	
303 054	22 259	2073	39 343	43 899	31 435	
281 611	21 811	2026	36 075	40 303	29 169	
7.1	2	2.3	8.3	8.2	7.2	

говора, като най-много - 35, са сключени в района на дейност на РДГ - Бургас.

Беше направена необходимата подготовка за правилното провеждане на таксацията на дивеча както в държавните ловностопански райони и дивечовържните участъци, така и в ловностопанските райони, в които дивечът се стопанисва от ловните гружини.

На проведените регионални съвещания бяха разисквани начините за най-точно установяване на реални дивечови запаси. Направени бяха анализи на таксациите, плановете за ползване и реализирания отстрел през 2010 година. Особено внимание бе обърнато на данните, получени от реализирания отстрел през 2010 г. - показател за установяване на действителния запас на дивеча в съответните ловностопански райони.

При преброяването на егрия дивеч е използван методът на пълното преброяване, като най-голямата тежест дават целогодишните наблюдения. Най-точни са резултатите, подадени от ДЛС, където има постоянно присъствие на терена и се провеждат целогодишни наблюдения на местата за подхранване на дивеча, водопоещата, калищата и дивечовите просеки, както и сватбовищата на благороден елен и елен лопатар.

В предоставените ловностопански райони наблюденията се извършват предимно през ловния сезон. Във всички ловностопански райони беше спазено изискването за едновременно провеждане на таксация в съседни ловностопански райони. В предоставените ловностопански райони таксацията се извършваше в присъствието и под контрола на служители от ДГС, ДЛС и РДГ.

Трябва да отбележим, че таксацията на дивеча в националните паркове беше проведена и тази година без участие на служители от съответните ДГС, ДЛС и РДГ.

Данни от проведените таксации в трите национални парка не бяха предоставени, поради което не са посочени.

Резултатите от таксацията бяха представени в срок, като данните са отразени в съответните форми

в интернет базираната информационна система на ИАГ.

БЛАГОРОДЕН ЕЛЕН

Общата численост на благородния елен възлиза на 21 140, от които в държавните ловностопански райони (ДЛР) са 14 541 и в ловностопанските райони на гружините - 6599. В сравнение с миналата година има увеличаване с 1550 броя, или със 7.3 %. По-голям ръст на запасите има в РДГ - Бургас - с 281 броя (24 %), където тенденцията от преходните години за увеличаване на запаса се запазва.

Нарастването в РДГ - Велико Търново - с 128 броя (10 %), се дължи основно на ДЛС „Росица“, където има трайно установен запас над допустимия, което предполага по-интензивен процес на селекция и подобряване на трофейните качества на популацията основно в държавните ловностопански райони.

Половото съотношение на този вид дивеч като цяло е 1:2 в полза на женските екземпляри.

Запасът е под допустимия за страната.

ЕЛЕН ЛОПАТАР

Запасът е 6247 броя, от които 4516 са в ДЛР и 1731 - в ловностопанските райони на ловните гружини. В сравнение с миналата година има ръст на запаса с 404 броя, или със 7 %.

Намаляването в запаса се констатира в ДЛР на РДГ - Пазарджик - с 27 %, и е в резултат на по-голямо реализирано ползване в БИСД „Г. Бенковски“ в района на ДГС - Панагюрище, както и лошото състояние на оградата в ДГС - Ракитово.

Запасът като цяло е под допустимия за страната.

СЪРНА

Запасът от сърна е 85 648 броя - 21 292 в ДЛР и 64 356 в ловностопанските райони на ловните гружини. В сравнение с миналата година увеличаването е с 6384 броя, или с 7.5 %. Може да се говори вече за едно общо стабилизиране на запасите на сърната в страната.

Като цяло за страната запасът от сърна е значително под допустимия.

ДИВА СВИНЯ

Този вид дивеч наброява 76 402 екземпляра.

Запасът спрямо миналата година е

нараснал с 5198, или с 6.8 %. Този запас като цяло за страната е над допустимия, с изключение на района на дейност на РДГ - Пазарджик. По-нататъшното увеличаване на запаса от дива свиня неминуемо ще доведе до редица проблеми, свързани най-вече с щетите, които тя нанася на селското стопанство и вероятността от поява на заболявания от класическа чума по свинете (КЧС) в отделни райони с висока плътност.

ДИВА КОЗА

Запасът от дива коза е 1488. В сравнение с миналата година се наблюдава стабилизиране на популацията. Общо за страната числеността на дивата коза не е реална поради липсата на таксационни данни за 2011 г. от трите национални парка.

МУФЛОН

Броят на муфлоните е 4763, с 333 (7 %) повече в сравнение с 2010 година.

Има спад на числеността на муфлона в РДГ - Пазарджик - с 32 броя (15 %) спрямо миналата година. Той се дължи на лошото състояние на оградата в ДГС - Ракутово, през 2010 година.

Като цяло ганните от таксацията на муфлона сочат относително стабилизиране на запасите в почти всички ловностопански райони.

ГЛУХАР

Общият брой на глухарите е 2624. В сравнение с миналата година общо за страната се наблюдава намаляване с 200 броя (7.6 %).

Тази численост на глухара не е реална поради липсата на таксационни данни от трите национални парка за 2011 година. Констатира се намаляване в запаса на РДГ - Пазарджик, в района на ДАС „Чепино“, като основна причина за това е извършването в предходните години браконьерство и нереално посочване на таксационни данни. Числеността в ДАР сочи относително стабилизиране на запаса.

ЗУБЪР

Зубрите са 19. В сравнение с м.г. числеността се запазва. Стопанисва се единствено в района на ДАС „Воден“.

ТИБЕТСКИ ЯК

Броят на яковете е 18. В сравнение

с 2010 г. числеността се запазва. Стопанисва се единствено в района на ДАС „Витиня“.

АЛПИЙСКИ КОЗИРОГ

По данни от таксацията наличие на алпийски козирог няма. Липсва информация за числеността му в районите на националните паркове.

ДРЕБЕН ДИВЕЧ

Заек - 402 886, увеличаване с 2624 броя (1 %) спрямо 2010 г.; фазан - 127 730, увеличаване със 7050 броя (5 %); яребица - 303 054, увеличаване с 21 443 броя (7 %); кеклик - 22 259 броя, или с 448 повече (2 %).

Въпреки тежката и продължителна зима при популацията от гребен дивеч като цяло има бавен растеж, основно в районите, стопанисвани от ловните дружини. Увеличаването се формира от ежегодното разселване на фермерно произведени птици.

Намаляването на числеността в гържавните ловностопански райони се дължи главно на неизпълнение на ловностопанските мероприятия - подхранване и биотехнически съоръжения, както и на постоянно увеличаващия се брой на хищниците, в т.ч. и на пастирските кучета, неизпълнение на плановия отстрел, браконьерството.

Реалната численост на гребния дивеч във всички ловностопански райони ще бъде установена след провеждане на контролните есенни таксации.

ХИЩНИЦИ

Към април 2011 г. в страната са установени 2073 вълка, с 47 (2 %) повече от миналата година.

Чакалите в сравнение с миналата година са се увеличили с 3268, или с (8 %), и броят им е 39 343. Нарастването на броя на чакала вече е осезателно. Тревога буги разрастването на ареала на разпространението му, като хищникът намира подходящи местообитания и в планинската част на ловностопанските райони.

Запасът от лисица е 43 899 броя.

Хищникът бележи ръст спрямо 2010 г. с 3596 броя (8 %).

Увеличаването на числеността на чакала и лисицата се дължи и на липсата на възнаграждения за регулиране на числеността им, които се осигуряват от гържавния бюджет на основание чл. 54, ал. 3 от Закона за лова и опазването на дивеча.

По данни от таксацията във всички ловностопански райони обитават 31 435 скитащи кучета, а това е с 2266 (7 %) повече от миналата година.

Отново трябва да повторим, че при тази численост на хищниците трябва да има целенасочено регулиране на популациите им, защото възпроизводството на останалия дивеч ще бъде компрометирано. През 2011 г. със заповед № РД-11-14/06.01.2011 г. на генералния директор на Националната ветеринарномедицинска служба беше обявен първично възникнал случай на шап в землището на с. Кости, Бургаска област. Това предизвика забраната на лова на всички видове дивеч в областите Бургас, Варна, Ямбол, Хасково, Кърджали, Сливен и Шумен. Наложил се и извършване на наблюдения върху чифтокопитния дивеч в тези райони заради промяната на здравния статус и тяхното поведение.

Като цяло здравословният статус на дивеча през 2010 г. беше добър. И през 2011 г. работата по достигане на допустимите запаси и селекцията в популациите трябва да продължат, защото те са основна предпоставка за добиване на качествени трофеи.

И в бъдеще ще продължат усилията срещу браконьерството във всичките му форми, както и борбата за намаляване на числеността на хищниците, свързана със задължителния планов отстрел във всички ловностопански райони.

Инж. Юлиан РУСЕВ
директор на Дирекция
„Лов и опазване на
горите и дивеча“ в ИАГ